

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Primus. Quo ordine stylo, & modo praxis sit tradita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

ARTICVLVS PRIMVS.

Quo Ordine, stylo, & modo, praxis sit tradita.

Quia a Deo sunt, à ordinata sunt. ac si diceret, ô pia anima, quod si humana cohabitatio in hoc mundo pacificè possideri non potest; nisi omnis anima sublimioribus potestatibus subiecta sit, & illarum prouidentia gubernetur; quantò magis hoc ipsum fieri debet in ijs, quæ ad Dei amicitiam continuandam, (in qua vel maximè spiritualia, seu mystica eminent) ordinatè profunt? & idè sollicitè rogat pia anima sibi indicari, vbi Deus optimus pascat, & cubet in meridie; huius scilicet miserimæ vitæ: quæ in ijs, quæ ad Deum sunt, cæcitate, & rectè agendi debilitate percussa, languet, facillimè aberrat, ac vagari incipit post greges sodalium suorum, scilicet tam internorum, quam externorum sensuum, & omnium potentiarum; ita vt, dum susque, deque insequitur illum, quem diligit anima eius, frequenter tamen ipsum non inueniat: illa potissimum de causa, quod non satis ordinatè sciat separare vile à pretioso, & immundum à mundo. & certè, nihil nos ad summam hanc practicam scribendam vsque a deo induxit, quam confusus ille, & passim in praxi obuius modus in interioribus operandi, ad omne id, quod vel aliquam sensibilem deuotionem videtur olere: quem etiam

defectum in viris mysticæ vitæ cum primis deditis, ac etiam spiritualibus magistris, oculis nostris perspeximus; ita vt ipsimet suum proprium statum ignorarent, sileo, quod scirent, quo ordine fruitio mystica, aut incipienda, aut rectè, secureque, ac integra realitate continuanda foret, aut ordinate, de statu in statum, pro vt incipit, proficit, & perficitur, transeundum sit.

Quapropter non scientificum, sed practicum ordinem insequendo, singula eo loco ponuntur, in quo mysticus de præsentis dispositus est praticare hoc ipsum quod legerit, & suo statui conueniens fuerit. quod vt facilius euadat, breuiter hic in memoriam reuocamus; practicum ordinem, tam supra b quam infra, c diuidi in modum naturaliter, & modum supernaturaliter operandi. & quidem modum naturalem esse, qui cum rationis discursu, & vsu imaginationis, sua interiora perficit; ac incipientibus, ac proficientibus per exercitia meditationis, adspirationis, & contemplationis ordinarius est. Modum verò supernaturalem esse, qui simplici intelligentia, & absque phantasmatum vsu procedit, & hoc ipsum per dona intellectus, vel sapientiæ, habitualiter præstat. & quidem duplex hæc mentis cum Deo refectio, significata videtur per duplicem Eliæ (viri familiaris Diuinæ assueti) confortationem. primò enim! cum Angelico cibo, d & potu

a Rom. 13. b 1. Par. decis. 1. a. 3. c 2. Par. decis. 1. a. 1. d 1. Reg. 19.

potu nutritus fuisset, non procul profectus est; vnde etiam incipientes, & proficientes pro ordinario exercitio, extra modum naturaliter operandi non progrediuntur. Secundo verò, cum similiter comedisset, & bibisset, confortatus grandem viam vsque ad montem Dei Horeb confecit: & id eo dein perfecti per laboriosam viam, priuationis incedunt; dein montem Itatus vnionis ascendunt, & tandem in Itatu Transformationis, familiaribus diuinis colloquijs dignantur, simplici intelligentia, atque Angelis conformi modo. Et licet illiterati, simpliciores sue, hunc ordinem non tam cito obseruare valeant; temporis tamen successu, cum progressum fecerint, ex reali, & vitali praxi, sua interiora ordinatè diiudicabunt, & sibi euenisse gaudebunt, quod illi, qui cœlorum motus, & Astronomicas obseruationes primò quidem nesciuit; vnde etiam stellas, & planetas, non cum ordine, sed in confuso quodam intuitu aspiciebat: postmodum de omnibus instructus, ordinatè nominibus suis omnes vocat; quæ in cœli machina diiudicare licuerit.

In statibus ergò primæ partis, cum tot dubia, & scitu necessaria non occurrant, & interea, dum illi practican- tur, incertus sit profectus, ac transitus ad hosce supernaturales status; modica synopsi paraphrastica praxin tradere consultius visum fuit: At in præsentiarum, eò quod ampliores occur-

rant difficultates, & status sublimiores, profusiori quoque deductione paraphrastica, ceu stylo plano, & ad realem praxim intelligentiam, pro illiteratis, & rudioribus accommodatissimo; ac etiam pro vt operationis conditio, intensio, & remissio in Nunc presenti expetere videtur, dicendum est. quò ita omnes querimonia, dubia, operationes, solatia, ariditates, & notabilia quæ in interioribus exercitijs contingere solent, clarè proponantur, mysticique modi, & industria practica suggerantur. ac pientiores illiterati interiora sua dilucidius intelligere, faciliusue practicare valeant. cuius rei gratia primò dicitur *b* summarè, quid fiat in praxi per omnes status mysticos, qui in hac secunda parte tractantur: dein in omni paraphrasi quolibet articulo primo, breuiter dicitur id, quod in toto statu, dein, quod in eius infimo, medio, vel summo, aut contra euenire solet. in quibus omnibus, cum grandis nobis sit sermo, & interpretabilis ad dicendum, cuiuslibet articulo sententiam aliquam Sacræ Scripturæ præponimus; quo saltem hoc modo, declaratio sermonum tuorum Domine illuminet, & intellectum det paruulis. nolumus enim in visionibus Angelorum, quam non vidimus, ambulare, aut de perfectione spirituali, prout secundum speculationem scientificam considerari potest, procedere; sed potius simplicioribus, & secundum iudi-

iudicium Sancti Hierothei ^a ad vitam mysticam magis aptis, quam doctis, & scientiæ sublimitate in intellectu summè intricatis: prudentiam eloquij mystici (pro vt Deo miserante datum fuerit) exponere; nec mihi soli laborare. & hoc ipsum duplici modo; primò quidem per simplicem narrationem paraphrasticam, seu ad propositam sententiam Sacre Scripturæ conlocutionem; quo ita tam docti, quam illiterati, ad praxin peraccommoda facilitate deducantur, & quilibet, quæ ad arcani amoris progressum contulerint, pro sua capacitate sat clarè intelligat. & hoc vt digne præstetur, necesse non est, vt omnes æqualiter ingenio, aut scientia polleant, sed satis est, vt quilibet, ita circa illa quæ legerit, versetur, vt sufficienter, intelligat, quid in praxi agendum sit. quo in genere simpliciores sæpè maximè doctos excedunt; pro vt etiam in patria, seu clara visione, quilibet ad suam plenitudinem, Deum quidem videt indoctus, tamen docto aliquando perfectiùs. Secundò verò per varias sententias mysticorum, quemlibet statum, & quæ ad eius notitiam faciunt, explicamus: quo ita, tam litterati, quam rudes, in occurrentibus tædijs, etiam ex sola lectione, robur, & consolationem spiritus eliciant. aliquando enim fit, vt vel vnicum verbum, quod statum proprium directè tangit, plus illuminet, afficiat, ac interiori dispositionem benè ordinet, quam omnis alia industria, aut oblon-

ga instructio. interea rogantes eximie litteratos viros, vt quæ hic simplici stylo ponuntur, in theoria latius per sententias probata requirant; quo ita tandem iudicium plenum formare valeant. iam verò dictis, quæ ad ordinem, stylum, & modum praxis pertinent, consequenter dicendum erit de charitate, pro vt in genere eius perfectio consideratur,

Continuò maior radicatio in charitate, per omnes status & exercitium actus, aliam atque aliam, conformem tamen, requirit operationem.

ARTICVLVS SECVNDVS.

Ignis ^b nunquam dicit sufficit. ac si diceret, o pia anima, sicut ignis, quamdiu ei ligna subministrantur, absque cessatione, continuò sese extendit, & insatiabili appetitu omnia in sui naturam conuertit: ita quoque ignis spiritus Sancti; per amoris infatigabiles actiones, absque vlla limitatione, quamdiu in hac vita peregrinamur à Domino, sese protendit, dilatatque: non tamen confuso, sed maximè ordinato progressu. & idè, cum natura intellectus nostri sit, intelligere per conuersionem ad phantasmata, primo omnium in sua cum amore diuino operatione, à phantasmatis abstrahit, & cœlestes quasdam regiones, dimensiones latitudinis, longitudinis, sublimitatis, vel profunditatis, dein visus aliquos sursum, vel deorsum, antrorsum, vel retrorsum, sinistrorsum, vel dextrorsum, vbi, situsque

men-

^a Et sanctorum Dionys. Bonau. Tho. & passim omnium. ^b Prou. 3.